

Số: 370/BC-UBND

Thới Bình, ngày 17 tháng 4 năm 2020

BÁO CÁO

Tình hình phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn huyện Thới Bình

Căn cứ Quyết định số 03/QĐ-HĐND ngày 25/3/2020 của Hội đồng nhân dân tỉnh Cà Mau, về việc thành lập Đoàn giám sát về tình hình đổi mới, phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn tỉnh Cà Mau;

Căn cứ Kế hoạch ngày 25/3/2020 của Đoàn giám sát Ban kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh về giám sát tình hình đổi mới, phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn tỉnh Cà Mau;

Ủy ban nhân dân huyện báo cáo tình hình đổi mới, phát triển kinh tế tập thể trên địa bàn huyện, cụ thể như sau:

I. Tình hình triển khai, thực hiện Luật hợp tác xã năm 2012

1. Công tác tuyên truyền, học tập, quán triệt kế hoạch thực hiện chủ trương của Đảng, nhà nước

Thực hiện Nghị quyết số 13-NQ/TW ngày 18/3/2002 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể. Tỉnh ủy đã ban hành Chương trình hành động số 21-CTr/TU để thực hiện Nghị quyết. Để cụ thể hóa nhiệm vụ thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 và Chương trình hành động của Tỉnh ủy, Ban cán sự Đảng UBND tỉnh xây dựng Đề án số 01/ĐA-UB về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể ở các địa phương trong tỉnh.

- Kế hoạch số 59-KH/TW ngày 20/7/2013 Ban Thường vụ Tỉnh ủy về thực hiện Kết luận số 56-KL/TW ngày 21/02/2012 của Bộ Chính trị Về đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Trung ương 5 khoá IX “Tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể”.

- Kế hoạch số 53/KH-UBND ngày 16/12/2013 của UBND tỉnh về việc triển khai thực hiện Kế hoạch số 59-KH/TW ngày 20/7/2013 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy; Kế hoạch số 124/KH-BCĐ ngày 13/05/2013 của Ban chỉ đạo đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể tỉnh Cà Mau; Kế hoạch số 22/KH-UBND ngày 27/3/2017 về triển khai thực hiện Quyết định số 445/QĐ-TTg ngày 21/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt “Đề án thí điểm hoàn thiện, nhân rộng mô hình hợp tác xã kiểu mới tại vùng Đồng bằng sông Cửu Long giai đoạn 2016-2020”; Quyết định số 43/2018/QĐ-UBND ngày 19/12/2018 của UBND về ban hành Quy chế phối hợp giữa các cơ quan chức năng trong hỗ trợ hoạt động kinh tế tập thể trên địa bàn tỉnh Cà Mau.

2. Chính sách hỗ trợ

- Về chính sách tiếp cận vốn và quỹ hỗ trợ tài chính, tín dụng, Quỹ hỗ trợ phát triển HTX: Hàng năm Phối hợp với Liên minh hợp tác xã tỉnh tư vấn, hướng dẫn cho các hợp tác xã xây dựng các phương án sản xuất kinh doanh hiệu quả, để vay vốn từ các tổ chức tín dụng, từ đó giúp các HTX mạnh dạn đầu tư vào lĩnh vực sản xuất kinh doanh như: Trang bị máy móc, phương tiện phục vụ thu hoạch lúa, dịch vụ vật tư nông nghiệp, sản xuất giống, chăn nuôi, như HTX Tân Tiến, HTX Quyết Thắng vay vốn để đầu tư máy gặt đập liên hợp để phục vụ sản xuất.

- Chính sách về hỗ trợ ứng dụng khoa học công nghệ, xúc tiến thương mại, đầu tư: Hàng năm, triển khai các dự án hỗ trợ HTX như: Đưa giống mới, công nghệ sinh học vào sản xuất.

- Chính sách khuyến khích phát triển hợp tác, liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ nông sản, sản xuất lúa hữu cơ. Đã hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi để các HTX ký kết hợp đồng với các doanh nghiệp cung cấp vật tư đầu vào như giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật theo thời vụ thu hoạch với doanh nghiệp trong và ngoài tỉnh, kêu gọi nhiều doanh nghiệp ký kết hợp đồng bao tiêu đầu ra cho các HTX đối với các mặt hàng chủ lực như lúa. Hiện nay có 2 HTX có liên kết với công ty để tiêu thụ sản phẩm như công ty Tấn Dương, Cỏ Mây, Ông Thọ.

- Chính sách hỗ trợ thành lập mới HTX, hỗ trợ nhãn hiệu hàng hóa, hỗ trợ máy móc thiết bị, hỗ trợ đào tạo. Hiện tại thực hiện theo hướng dẫn của Liên minh hợp tác xã tỉnh theo Công văn 138/LMHTX-VP ngày 24/4/2019 về việc thông báo và hướng dẫn hỗ trợ kinh phí thành lập mới hợp tác xã, hỗ trợ nhãn hiệu hàng hóa, hỗ trợ máy móc thiết bị, hỗ trợ đào tạo tập trung năm 2019.

Ủy ban nhân dân huyện đã cụ thể hóa và triển khai những văn bản trên đến các phòng, ban ngành, đoàn thể cấp huyện, UBND các xã, thị trấn; hợp tác xã, tổ hợp tác và doanh nghiệp trên địa bàn huyện nắm thực hiện.

II. Tình hình Đổi mới, phát triển kinh tế tập thể

1. Tình hình chung

- Kinh tế tập thể huyện Thới Bình nhiều năm qua phát triển với nhiều hình thức hợp tác đa dạng, nòng cốt là hợp tác xã dựa trên sở hữu của các thành viên và sở hữu tập thể. Hợp tác xã đại diện cho các thành viên sản xuất, không giới hạn quy mô diện tích, sản lượng góp phần giảm chi phí đầu vào, tăng thu nhập cho thành viên, thúc đẩy phát triển kinh tế hộ. Hướng dẫn các hợp tác xã phân phối lợi nhuận theo mức độ vốn đóng góp, sử dụng dịch vụ đúng quy định Luật Hợp tác xã. Tạo điều kiện thuận lợi cho cá nhân, doanh nghiệp góp vốn làm thành viên tham gia hợp tác xã, hoạt động theo nguyên tắc tập trung dân chủ.

- Các hợp tác xã hoạt động lấy lợi ích kinh tế là chính, trong đó ưu tiên lợi ích thành viên lên hàng đầu, đã góp phần xóa đói, giảm nghèo chung của huyện. Kinh tế tập thể huyện chú trọng phát triển trên các lĩnh vực tiềm năng, thế mạnh của huyện như nông nghiệp, thủy sản, tiểu thủ công nghiệp, làng nghề đan lát, đồng thời lồng ghép các chương trình, dự án kinh tế - xã hội như xây dựng Nông thôn mới... để thúc đẩy hợp tác, phát triển kinh tế tập thể.

- Các cấp ủy, chính quyền quan tâm việc đổi mới công tác phát triển kinh tế tập thể, chú trọng đến chất lượng của tổ hợp tác, hợp tác xã, xuất phát từ nhu cầu thực tiễn, đi từ thấp đến cao, để đạt hiệu quả.

- Về phát triển hợp tác xã thực hiện đúng quy trình thành lập, tổ chức và hoạt động đúng Luật Hợp tác xã, góp vốn điều lệ đủ để tổ chức một khâu dịch vụ, hợp tác. Khắc phục được cơ bản tình trạng thành lập hợp tác xã chạy theo hình thức.

- Công tác củng cố hợp tác xã đã tiến hành khảo sát đánh giá, phân loại đúng thực trạng của các hợp tác xã, từ đó có giải pháp phù hợp trong củng cố, nâng cao hiệu quả hoạt động của các hợp tác xã. Kiên quyết giải thể những hợp tác xã yếu kém, không hoạt động.

2. Kết quả phát triển kinh tế tập thể

2.1. Về Hợp tác xã

- Tính đến cuối năm 2018, toàn huyện có 15 HTX (*trong đó thành lập mới trong năm 2018 là 07 với 93 thành viên, 490 triệu đồng*) có 191 thành viên với tổng số vốn điều lệ là 3.605 triệu đồng. Trong đó hoạt động trong lĩnh vực Nông nghiệp, thủy sản 12 HTX, phi nông nghiệp 02 HTX (*HTX xây dựng và HTX giết mổ*) và 01 quỹ tín dụng, đến thời điểm này không còn xã trắng HTX.

- Năm 2019 thành lập mới 05 HTX nông nghiệp, đạt 100% Kế hoạch theo Chương trình phối hợp giữa UBND huyện với Liên minh hợp tác xã Cà Mau, giải thể 01 HTX. Trong quý 1 năm 2020 thành lập mới 01 HTX và tạm ngừng hoạt động 01 HTX (HTX Hoàng Nhân). Tính đến thời điểm báo cáo có 20 HTX với tổng vốn điều lệ là 9.652,5 triệu đồng và 260 thành viên. Doanh thu năm 2019 đạt khoảng 2.500 triệu đồng/HTX, lợi nhuận bình quân đạt 1.200 triệu đồng/HTX, thu nhập bình quân của người lao động thường xuyên ước đạt 65 triệu đồng/năm. (Không tính HTX tín dụng)

2.2. Về tổ hợp tác

- Tính đến thời điểm báo cáo, toàn huyện có 59 tổ hợp tác, cuối năm 2018 là 53 THT, năm 2019 thành lập mới là 6 THT, với tổng số tổ viên tham gia là 623, số vốn góp là 4.664 triệu đồng.

- Nhìn chung hoạt động THT thời gian qua đã hỗ trợ tích cực cho kinh tế hộ, đồng thời hình thành tổ chức sản xuất phù hợp với bà con có nhu cầu về phát triển kinh tế nhất là vùng nông thôn, hợp tác góp phần tích cực hỗ trợ về giống, cây trồng, kỹ thuật, ... cho các tổ viên trong tổ hợp tác, góp phần xóa đói giảm nghèo ở vùng nông thôn, góp phần trong việc xây dựng nông thôn mới. Tuy nhiên, các thành viên trong THT hiện vẫn hoạt động chủ yếu theo hình thức nhỏ lẻ, hộ gia đình.

3. Công tác quản lý nhà nước về kinh tế tập thể

- Công tác kiện toàn bộ máy quản lý, bố trí cán bộ và thực hiện phân công quản lý nhà nước về kinh tế tập thể; Công tác quản lý, xem xét đăng ký thành lập, đăng ký lại, đăng ký bổ sung, chia tách, sáp nhập, giải thể, công tác tư vấn chuyên

ngành cho các đơn vị kinh tế tập thể trên địa bàn, công tác kiểm tra giám sát việc thực hiện quản lý nhà nước đối với kinh tế tập thể, công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý các hành vi vi phạm của các tổ chức, cá nhân liên quan đến hoạt động của các đơn vị kinh tế tập thể.

- Việc thực hiện các chế độ báo cáo, tổng kết, đánh giá định kỳ và rút kinh nghiệm về quản lý nhà nước đối với kinh tế tập thể. Công tác chỉ đạo các hợp tác xã tổ chức đại hội thường niên, đại hội nhiệm kỳ, được cơ quan chuyên môn thường xuyên kiểm tra, nhắc nhở các hợp tác xã đại hội thường niên theo quy định.

- Phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT, Liên minh hợp tác xã tỉnh giới thiệu và nhân rộng các mô hình hợp tác xã điển hình tiên tiến trên địa bàn huyện, hướng dẫn các tổ hợp tác, hợp tác xã mới thành lập và đang hoạt động chọn lựa mô hình sản xuất, kinh doanh phù hợp, phương pháp tổ chức hoạt động hiệu quả, quyền lợi của thành viên gắn liền với quyền lợi của hợp tác xã. Đồng thời quảng bá giới thiệu các mô hình, sản phẩm của các HTX sản xuất, kinh doanh có hiệu quả, nhiều HTX đã đang xây dựng nhãn hiệu hàng hóa tập thể, thương hiệu HTX, ...

- Phối hợp các ngành liên quan của tỉnh tư vấn, hỗ trợ công tác tổ chức quản lý, điều hành; xây dựng chuỗi liên kết với doanh nghiệp; đào tạo nhân lực, đầu tư hạ tầng kỹ thuật, đưa cán bộ trẻ về công tác đối với 02 HTX là HTX Dịch vụ nông nghiệp nuôi trồng thủy sản Thành Vinh và HTX Lúa tằm Trí Lực, theo danh sách đã chọn triển khai thực hiện Quyết định số 445/QĐ-TTg ngày 21/3/2016 của Thủ tướng Chính phủ.

- Việc quản lý nhà nước về KTTT còn nhiều mặt hạn chế, chưa đủ sức thực hiện Kế hoạch nhiệm vụ phát triển KTTT ở địa phương. Cán bộ phụ trách lĩnh vực kinh tế hợp tác, hợp tác xã là kiêm nhiệm, chưa qua đào tạo chuyên trách quản lý nhà nước về kinh tế hợp tác nên còn hạn chế trong công tác quản lý lĩnh vực này.

III. Nhận xét đánh giá.

1. Những mặt thuận lợi:

- Ban chỉ đạo huyện thường xuyên được kiện toàn củng cố để kịp thời chỉ đạo đổi mới phát triển, nâng cao kinh tế tập thể trên địa bàn huyện, thực hiện Kế hoạch số 30/KH-UBND ngày 11/04/2017 của UBND huyện, triển khai thực hiện Kế hoạch 22/KH-UBND ngày 28/3/2017 của UBND tỉnh Cà Mau về triển khai quyết định số 445/QĐ-TTg ngày 21/3/2016 của Thủ tướng chính phủ, các Ban ngành đoàn thể cùng các phòng chức năng thực hiện tăng cường công tác tuyên truyền, triển khai các văn bản pháp luật và chính sách có liên quan đến phát triển kinh tế tập thể, phổ biến các mô hình HTX nông nghiệp hoạt động có hiệu quả, tạo sự chuyển biến trong nhận thức hành động của các ngành, các cấp, đoàn thể và người dân về vai trò và sự cần thiết về phát triển HTX nông nghiệp.

- Phối hợp với Liên minh HTX xây dựng kế hoạch phối hợp mở lớp tập huấn, tuyên truyền về chủ trương, chính sách của Đảng, những điểm mới Luật HTX 2012 và các văn bản dưới Luật, các kế hoạch của tỉnh về kinh tế tập thể được

cập nhật thông tin, chỉnh sửa giáo trình phù hợp cho đối tượng là cán bộ xã, thị trấn, hội viên, đoàn viên, thành viên HTX, THT.

2. Những tồn tại, khó khăn, hạn chế

- Vẫn còn nhiều hợp tác có bộ máy tổ chức lỏng lẻo, hoạt động cầm chừng (*Từ đó đã giải thể*). Nguyên nhân do bộ máy quản lý, điều hành hoạt động của các HTX còn yếu cả về trình độ, kiến thức và khả năng điều hành sản xuất, kinh doanh nên các HTX chưa xây dựng được phương án sản xuất kinh doanh có tính khả thi cao và gắn với thị trường tiêu thụ; phần lớn HTX có quy mô nhỏ hoạt động sản xuất kinh doanh còn đơn lẻ, manh mún, chưa năng động, chậm khắc phục khó khăn, vốn điều lệ góp thực tế thấp so với đăng ký, có những HTX góp vốn mang tính tượng trưng hình thức, không hoạt động liên tục 12 tháng, không đảm bảo số lượng thành viên theo quy định, không tổ chức Đại hội thành viên thường niên 18 tháng liên tục mà không có lý do, đa phần HTX không thực hiện được chế độ kế toán thống kê, báo cáo tài chính theo quy định của Thông tư 03 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Thông tư 83 của Bộ Tài chính về chế độ quản lý tài chính đối với hợp tác xã. Từ chỗ chưa xây dựng được phương án sản xuất kinh doanh có tính khả thi cao, chưa tổ chức được dịch vụ nên HTX không có nguồn thu dẫn đến không có nguồn chi lương cho cán bộ HTX và chi cho hoạt động của bộ máy. Ban kiểm soát chưa xây dựng được kế hoạch hoạt động dẫn đến không kiểm tra, giám sát hoạt động của HTX.

- Mặc dù công tác tuyên truyền về Luật HTX đã thực hiện nhưng thiếu thường xuyên, cách thức tuyên truyền còn nặng về hình thức văn bản. Vì thế nhận thức về vị trí, vai trò, bản chất của kinh tế hợp tác, hợp tác xã trong cán bộ và nhân dân chuyển biến còn chậm, chưa đáp ứng yêu cầu.

- Quản lý nhà nước về KTTT còn nhiều mặt hạn chế, chưa đủ sức thực hiện Kế hoạch nhiệm vụ phát triển KTTT ở địa phương. Cán bộ phụ trách lĩnh vực kinh tế hợp tác, hợp tác xã là kiêm nhiệm, chưa qua đào tạo chuyên trách quản lý nhà nước về kinh tế hợp tác nên còn hạn chế trong công tác quản lý lĩnh vực này.

- Bên cạnh đó các chính sách hỗ trợ dành cho HTX điếm đã được triển khai nhưng HTX khó tiếp cận do năng lực của HTX không hội đủ điều kiện để thụ hưởng chính sách đó.

Trên đây là báo cáo tình hình quản lý về tổ chức, hoạt động kinh tế tập thể trên địa bàn huyện, Ủy ban nhân dân huyện gửi đến Đoàn giám sát Ban kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh. *LM*

Nơi nhận:

- Ban Kinh tế - NS HĐND tỉnh (b/c);
- CT, các PCT UBND huyện;
- Lãnh đạo VP;
- Phòng Tài chính - KH;
- Lưu: VT. *LM*

Lý Minh Vững